

D R E P T U L

LEGISLAȚIUNE — DOCTRINA — JURISPRUDENȚA — ECONOMIA POLITICĂ

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Director : C. G. DISSESCU

Prim-Redactor : SILIU RĂDULESCU

Consilier la Curtea de apel din București

COSTUL ABONAMENTULUI
A SE VEDEA PE COPERTĂ

REDAȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
3, STRADELA SF. SPIRIDON, 3

B. P. RADULESCU
REDACTOR-ADMINISTRATOR

C. Hamangiu. — Adresă omagială către D-l Președinte Șt. Mladoveanu.

Ioan C. Filitti. — Consiliul legislativ și constituționalitatea legilor.

Jurisprudența Română. — Inalta Curte de Casație și Justiție S. I. — Inchiriere. — Regimul prelungirilor legale. — Acțiuni în justiție (Elena Panteli cu C. Petrescu).

Inalta Curte de Casație S. II-a. — Prevenție. — Socotirea ei în durata pedepsei. — Muncă executată în timpul prevenției. — De ce natură trebuie să fie (Ministerul Public cu Ana Golie).

Inalta Curte de Casație S. II-a. — Prevenție. — Socotirea ei în durata pedepsei. — Dacă poate fi făcută pe cale de contestație (Ministerul Public cu Const. Sfetea).

Curtea de Apel din Buc. S. V-a. — Concordat preventiv. (I. Popescu cu Banca Franco-Română). Cu o notă de N. Ciurea. Trib. Ilfov S. II com. — Vânzare. — Clauza „văzut și plăcut“ (Soc. Foraj Lemoin cu Henry Stein).

Adresă Omagială

din partea D-lui **Ministru al Justiției**
câtre D-l **Președ. Ștefan Mladoveanu**

Domnule Președinte,

Inexorabila lege a limitei de vârstă v'a făcut să părăsiți locul de Președinte dela Inalta Curte de Casație, pe care l'ați ilustrat prin superioara dvs. cultură juridică, prin enorma muncă ce ați depus și prin integritatea intransigentă a înaltului dvs. caracter de magistrat.

Cu acest prilej și pentru a recompensa aceste frumoase calități morale și juridice ale dvs., Majestatea Sa Regele v'a făcut deosebita onoare de a vă acorda însemnata decorațiune de Mare Cruce cu cordon al ordinului «Coroana României» pe care v'o remit alăturat.

Ați fost unul dintre magistrații cei mai străluciți ai Inaltei noastre Curți de Casație. Alături de un Corneliu Manolescu-Romniceanu, de un Victor Romniceanu, de un G. Buzdugan, G. Stoicescu, Oscar Niculescu, I. Stambulescu și alții, dvs. veți sta cu onoare în galeria marilor magistrați ai su-premei noastre instanțe, și e regretabil, că nu ați

atins și ultima treaptă, aceia de Prim-Președinte al Inaltei Curți, după cum era și legitim și drept.

Ca unul care v'am fost coleg o serie de ani la Inalta Curte de Casație, pe care cu mult regret am părăsit-o, trebuie să recunosc că rar am văzut un Președinte care să se indentifice așa de mult cu marele său rol de împărțitor al dreptății și care să pună atâta râvnă, atâta răbdare în lucru și atâta devoțiune în îndeplinirea și conducerea serviciului său. Distins prin întinsele dvs. cunoștințe juridice și prin puterea dvs. excepțională de muncă, distins prin independența caracterului și imparțialitatea dvs. în soluționarea proceselor celor mai complicate și de o exactitudine din cele mai mari în lucrările așa de complexe, variate și de speciale ale secției III, toate aceste mari și frumoase calități intelectuale și morale, au făcut să fiți așa de stimat, așa de apreciat și așa de iubit de colegii dvs. încât ați lăsat în sufletul lor, cele mai frumoase și mai neuitate sentimente și amintiri de iubire și de sfântă colegialitate.

Ați servit aproape 50 de ani în templul justiției, 50 de ani, rând pe rând ați fost slujitorul cel mai devotat și mai fanatic al ideii de dreptate, și o asemenea vechime, pe cari puțini sunt în magistratura noastră care s'o aibă, constituie pentru dvs. punctul cel mai superior de onoare a mare-lui apostolat căruia i-ați închinat aproape întreaga dvs. viață. O lungă, laborioasă și strălucită carieră, care a întrunit în ea un dublu sentiment, un dublu ideal: Cultul Justiției și al adevărului juridic, unit cu devotamentul profund al datoriei profesionale implinite.

Cu cele mai alese sentimente de amicitie și de caldă colegialitate.

Ministrul Justiției,

C. Hamangiu

Consiliul legislativ și constituționalitatea legilor

În părerea pe care, în avizul de la 17 Martie a. c. al Consiliului legislativ asupra proiectului de lege pentru organizarea administrativă, minoritatea, compusă din delegații ministerului de interne, d-nii profesori universitari Paul Negulescu, G. Alexianu și Gruia, a formulat-o, se poate citi între altele :

„În sistemul constituției noastre, al doilea organ „menit să interpreteze constituția cu putere de autoritate, este, potrivit art. 103 din constituție, înalta curte în secții unite. Legea consiliului legislativ, „în acord cu constituția, înțelege să facă din curtea „supremă singurul interpret al constituției și impune consiliului obligația de a se conforma jurisprudenței înaltei curți. Iată textul art. 3 alin. b din „legea consiliului legislativ : «Consiliul mai are următoarele atribuții : de a urmări jurisprudența „curții de casație și a celorlalte instanțe judecătorești și jurisdicțiunii civile, militare, administrative și eclesiastice, economice, financiare, industriale, „comerciale și de orice altă natură și de a semnală puterii legiuitoare și puterii executive viciile „constatate în interpretarea și aplicarea legilor și „de a propune abrogarea, sau modificările ce s'ar „impune pentru vre-una din considerațiile de sub „art. 2 lit. c.» Această jurisprudență, bună sau rea, „criticabilă, sau necriticabilă, constituie pentru consiliul legislativ o normă obligatorie, căreia trebuie „să ne supunem“.

Această părere a delegaților ministerului de interne, d-nii prof. univ. Negulescu, Alexianu și Gruia, este greșită din mai multe puncte de vedere.

1. Textul art. 3 alin. b din legea de organizare a C. L., la care d-lor se referă, obligă consiliul a urmări jurisprudența, dar nu zice că trebuie să i se și conformeze.

2. Acelaș text mai obligă însă C. L. să urmărească nu numai jurisprudența înaltei curți, dar și pe a tuturor celorlalte instanțe și nu numai a celor judecătorești, așa în cât, cu interpretarea pe care d-nii profesori delegați o dau acelui text, C. L. ar urma să se conformeze nu numai jurisprudenței înaltei curți, dar și a tuturor celorlalte instanțe.

3. Acelaș text arată scopul în vederea căruia C. L. este chemat să urmărească jurisprudența și anume : „de a propune abrogarea sau modificările „ce s'ar impune pentru vre-una din considerațiile „de sub art. 2 lit. c.“

Dar, acest art. 2 lit. c. d-nii prof. univ. nu-l reproduc în părerea d-lor. În el se arată însă de ce criteriul se va călăuzi C. L. în propunerile de abrogări sau modificări de legi. Nu e vorba de conformare cu jurisprudențele, ci de : „corectitudinea „și claritatea redacțiunii juridice, coordonarea cu „principiile și concepțiile economice, sociale și politice ale constituției și cu dispozițiile legilor și „regulamentelor în ființă, sau alte considerații, în „afară de cele prevăzute de art. 58“ (adică în afară de „oportunitatea unui proiect și de considerațiile politice care l'au dictat“).

Iată deci scopul pentru care C. L. este chemat să urmărească toate jurisprudențele și nu numai pe ale înaltei curți. Este un scop de informație, de documentare.

Nimic din textul art. 3 alin. b, la care se referă d-nii prof. univ., nu permite a deduce că, în cercetarea proiectelor de legi din punctul de vedere

al coordonării lor cu constituția, C. L. ar fi robit de jurisprudența înaltei curți, ba chiar și a altor instanțe și lipsit de dreptul de a le examina cu propriile sale lumini.

4. De altă parte, art. 103 din constituție, la care iarăș se referă d-nii prof. univ., dispune că, „judecata (înaltei curți) asupra inconstituționalității „legilor se mărginește numai la cazul judecat“.

Jurisprudența înaltei curți, chiar în secții unite, poate însă varia, dată fiind relativitatea adevărilor juridice.

Mai mult, însuș d. prof. Alexianu a arătat că s'a întâmplat ca înalta curte să declare constituționale unele texte „inspirându-se mai mult din motive de necesitate socială“. (Studii de drept public, Buc. 1930 p. 79). D-sa regretă chiar că „înalta curte „s'a arătat întotdeauna preocupată de interesele „generale ale țării și a interpretat textul legii în „raport cu necesitățile sociale, neaducând aproape „nici un fel de împiedecare puterii legiuitoare tocmai în momentele când, poate, justiția ar fi trebuit să-și spuie cuvântul cu mai multă hotărâre“. (Ibid. p. 85).

Consecința logică a unor astfel de constatări și de regrete, care pot fi întemeiate, mi se pare însă că ar fi o teorie tocmai opusă aceleia, la care s'a asociat d. prof. Alexianu în avizul menționat, de a îngădi dreptul de liberă apreciere a C. L. asupra constituționalității proiectelor de legi.

Intr'adevăr, cu această îngădire, C. L. ar trebui să considere constituționale toate proiectele de legi similare cu acelea pe care înalta curte le-ar fi declarat ca atare numai din „motive de necesitate socială“ și n'ar trebui nici să semnaleze puterii legiuitoare, spre abrogare, legi cari, deși neconstituționale, n'au fost declarate astfel de înalta curte, din „motive de necesitate socială“.

5. Dar, ce este mai curios este că și din punct de vedere teoretic, d. prof. Alexianu este de părere că rolul C. L. ar trebui să fie mărginit la tehnica legislativă, cu excluderea posibilității de a cerceta constituționalitatea proiectelor de legi. Această teorie d-sa o expune într'un articol intitulat : „Rolul consiliului legislativ“ (în Studii de drept public“, Buc. 1930 p. 163 și urm.).

Relev în treacăt că, în tendința de a reduce rolul C. L., d. prof. Alexianu, de acord și cu d-nii prof. Paul Negulescu și R. Boilă („Codul administrativ adnotat“, Buc. 1930 p. 85), îl consideră ca un organ al puterii executive, sub cuvânt că ministrul justiției ar fi exercitând asupra-i puterea de superior ierarhic. Cu o astfel de interpretare, evident că și puterea judecătorească s'ar încadra în cea executivă. De altfel, chiar după părerea d-lui Gr. Iunian, singura pe care d-nii profesori găsesc cu cale s'o menționeze din câte s'au emis cu prilejul discuției în parlament a legii de organizare a C. L. și care, față de textele acestei legi, n'are decât valoarea unei păreri, C. L. este „o instituție ajutătoare a corpurilor legiuitoare“. (Mă refer de altfel asupra acestui punct, la broșura mea : „Cum a fost înțeles Consiliul legislativ“, Buc. 1929).

Critică deci d. prof. Alexianu și din punct de vedere teoretic, art. 2 din legea C. L. care dă drept acestei instituții să cerceteze proiectele de legi și din alt punct de vedere decât al tehnicii legislative.

a) D-sa pretinde că acest drept dat C. L. «constitue un pericol pentru viața parlamentară».

Socotesc, dimpotrivă, că pericolul pentru viața parlamentară stă în graba cu care se fabrică legi neconstituționale și chiar nelegale.

b) D-l prof. univ. Alexianu vede în atribuțiile C. L. «o censure a curentelor de opinii care trebuie să rămâie de exclusivă competență a parlamentului».

Nu este însă vorba de «curențele de opinii», ci de turnarea lor în texte de legi, care trebuie să fie constituționale și în armonie cu celelalte legi în vigoare.

c) Mai vede d. prof. Alexianu contradicție între dispozițiile art. 2 alin. c din legea de organizare a C. L. care permite acestuia de a examina proiectele de legi din punctul de vedere al «coordonării lor cu conceptele economice, sociale și politice ale constituției» și art. 58 din aceeași lege care oprește C. L. de a discuta «oportunitatea și considerațiile politice».

Această contradicție, eu n'o văd, pentru că socotesc că prin oportunitate și prin considerații politice nu se poate înțelege elaborarea de legi potrivit concepțiilor economice, sociale și politice ale constituției.

«Oportunitatea și considerațiile politice», astfel cum pare a le înțelege d. prof. Alexianu, le vor putea susține în C. L. «consilierii temporari» delegați de guvernul «care dorește să treacă un proiect complet neconstituțional», cum se exprimă însuși d. prof. Alexianu, dar pentru oricine nu va fi călăuzit de aceleași considerații, va cântări mai greu părerea consilierilor permanenți, chiar dacă ar rămânea în minoritate față de numărul coplesitor al consilierilor temporari numiți ad-hoc de guvernul interesat.

d) Cât privește posibilitatea relevată de d. prof. Alexianu ca proiecte de legi pe care C. L. le-ar socoti neconstituționale să devie totuși legi pe care înalta curte să le declare apoi legi constituționale, sau invers, socotesc că n'ar scădea cu nimic prestigiul C. L., după cum nu scade acel al înaltei curți când variază în jurisprudența ei, sau când dă decizii pe care însuși d. prof. Alexianu le găsește profund eronate (Curs de drept constituțional, p. 45) sau uneori chiar «aproape de neînțeles» (ibid. p. 42).

Nu ne aflăm în domeniul științelor exacte.

*

În încheiere, îmi permit să exprim încă odată nedumerirea în privința tendinței unora din teoreticienii noștri de seamă de a reduce rolul pe care C. L. trebuie să-l îndeplinească în mecanismul statului nostru.

Se uită că, odată ce avizele C. L. nu sunt și nu puteau fi decât consultative, ele nu pot face rău niciodată, dar că se poate întâmpla să facă bine și că de aceea li s'ar cuveni mai multă atenție măcar din partea acelor cari nu trebuie să aibă alte preocupări decât de a asigura țării o cât mai bună legiferare, independent de considerații personale sau de partid.

Însuși prestigiul legii și al legiuitorului cere mai de grabă ca să se împiedice votarea de legi neconstituționale, ilegale și nerespectabile, decât ca asemenea legi să fie înfierate de înalta curte, să fie înlăturate în spețe, dar să rămâie totuși în vigoare.

De aceea mi se pare straniu ca aceiași propovăduitori ai științei dreptului, cari constată defecțele instituțiilor noastre, cari relevă cu temei că «legi la noi vin și se schimbă, se abrogă și se repun în vigoare cu o iuțeală pe care Monitorul Oficial abia o poate înregistra», cari constată că «opinia publică rămâne impasibilă la această mi-

șcare la care nu ia parte» (G. Alexianu, Curs de drept constituțional, p. 431—32), să ignoreze voit și chiar să conteste rolul C. L. de a exercita un control *preventiv* al constituționalității legilor.

S'ar înțelege mai de grabă contrariul, o străduință de a interpreta textele în sensul unei lărgiri a competenței consiliului, o dorință chiar de a crea această competență prin interpretare, dacă ea n'ar fi prevăzută în texte, o tendință de a evidenția în fața generațiilor care vor fi chemate la conducerea statului, importanța rolului C. L., necesitatea de a-i sprijini activitatea și folosul ce ar fi de a-i desvolta atribuțiile.

Prelegerile profesorilor de drept, avizele C. L., deciziile curții de casație, sunt chemate, socotesc, să conlucreze spre același scop superior, de a controla și înfrâna tendințele de arbitrar ale guvernelor și parlamentelor și de a îndruma evoluția spre primatul normelor de drept, în folosul intereselor permanente ale statului și ale masei guvernaților.

Azi, se pare într'adevăr că nu suntem încă maturi pentru a înțelege rostul unei instituții ca aceea a Consiliului legislativ.

Ioan C. Filitti

Consilier permanent
la Consiliul legislativ

JURISPRUDENȚA ROMÂNĂ

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. I-a

Audiența de la 18 Iunie 1930

Președinția D-lui V. Tătaru, consilier

Elena Panteli cu C. Petrescu

INCHIRIERE. — PRELUNGIRE LEGALĂ. — ACȚIUNE ÎN JUSTIȚIE. — INSTANȚA COMPETINTE PENTRU JUDECATĂ. — NORMELE DUPĂ CARE JUDECĂ.

Când contractul de locațiune dintre părți, care stă la baza unei acțiuni intentate de proprietar, este un contract prelungit după legile excepționale, normele după cari se judecă această acțiune sunt cele din legea de prelungire respectivă, iar nu cele din legea proprietarilor, și aceasta chiar în cazul când motivele acțiunii sunt trase din dreptul comun și locațiunea de fapt nu mai există, de oarece ceea ce leagă pe părți este legea de prelungire, iar nu contractul liber consimțit de dânșii.

No. 1551. — Admis recursul făcut de Elena Panteli contra Deciziei cu No. 134/930 a Trib. Ilfov S. III-a în proces cu C. Petrescu.

Curtea deliberând,

Având în vedere deciziunea atacată cu recurs, din care rezultă că recurenta E. P. având închiriat, personal, pe când eră căsătorită cu recurentul F. P. un apartament dintr'un imobil aparținând întimatului, și contractul fiind prelungit pe temeiul legilor excepționale, dânsa, la 23 Aprilie 1929, a părăsit acest apartament.

Că, posterior, intimatul a chemat în judecată atât pe recurentă, cât și pe soțul său, pentru plata

de daune, reprezentând chiria semestrului următor, deoarece dânsii s'au mutat fără a-i notifică acest lucru, după cum îi obligă art. 15 din legea dela 1922, — cerând în acelaș timp și plata stricăciunilor aduse la imobil;

Că, Judecătoria a respins acțiunea, iar Tribunalul, prin sentința dedusă azi în recurs, judecând în apel, a admis-o numai în parte, și anume numai pentru cel de al doilea capăt de cerere, obligând pe recurenți să plătească valoarea stricăciunilor constatate la imobil;

Având în vedere că, pentru a hotări astfel, Tribunalul respinge în prim rând incidentul, prin care recurenții cereau să se respingă ca neregulat introdus apelul făcut de intimat contra cărței de judecată, intrucât el a fost introdus direct la Tribunal, iar nu la Judecătoria, cum cere art. 35 legea chiriilor dela 1929; că, pășind în urmă la examinarea pricinei în fond, Tribunalul constată și motivează că, fiind constant că proprietarul — azi intimat — intentase contra chiriașilor acțiune în evacuare, dânsul nu mai putea ivocă lipsa notificării cerută de art. 15 din legea dela 1929; că, daunele pentru stricăciuni, Tribunalul le-a admis în parte pe baza probelor administrate;

Având în vedere că, pentru a respinge incidentul de mai sus, Tribunalul constată că prin acțiunea lui introductivă, intimatul a formulat două capete de cerere, și anume unul bazat pe art. 15 legea chiriilor dela 1929, pentru plata daunelor prezumate din neînchirierea apartamentului, iar altul reprezentând echivalentul stricăciunilor produse de locatari la imobil; că, deși apelul — zice Tribunalul — purtă asupra unei acțiuni cu caracter mixt, însă efectele contractului prelungit fiind stinse prin mutarea chiriașilor, acest apel rămâne reglementat numai de legea proprietarilor, față cu prevederile căreia el a fost bine introdus la Tribunal;

Considerând că, în cazul când contractul de locațiune dintre părți, care stă la baza unei acțiuni intentate de proprietar, este un contract prelungit după legile excepționale, normele după cari se judecă această acțiune sunt cele din legea de prelungire respective, iar nu cele din legea proprietarilor, cari formează dreptul comun în rezolvarea conflictelor derivând din contractele de locațiune în general. Aplicarea regulilor din legile speciale de prelungire are loc chiar în cazul când motivele acțiunii sunt trase din dreptul comun și locațiunea de fapt nu mai există; în adevăr, ceea ce leagă pe părți, este legea de prelungire, iar nu contractul liber consimțit de dânsii, și ca atare, valorificarea drepturilor rezultând din aceste raporturi, are a fi rezolvată după normele prevăzute de această lege, care privind organizarea instanțelor de judecată, sunt de ordine publică și deci de aplicațiune riguroasă;

Având în vedere că, potrivit art. 35 litera g, din

legea chiriilor dela 1927, dispozițiune menținută prin legea dela 1929, apelurile contra cărților de judecată se declară la Judecătoria respectivă, iar nu la Tribunal; că, în urma primirei apelului, judecătorul este obligat a face comunicările motivelor, dacă i-au fost depuse, și numai după efectuarea lor și primirea dovezilor, este autorizat a înaintă dosarul la Tribunal;

Considerând că îndeplinirea acestor formalități fiind considerată de lege ca esențială pentru punerea apelului în stare de judecată, și ele nepunându-se îndeplinite conform prevederilor legii, decât de Judecătoria, urmează că o cerere de apel în această materie, introdusă direct la Tribunal, este neregulată și atrage, din acest motiv, nulitatea apelului;

Că, dar, numai cu violarea textelor de lege invocate în prezentul motiv de casare, Tribunalul a putut respinge ca nefondat incidentul, ridicat de recurenți.

Pentru aceste motive casează

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența de la 25 Noembrie 1930

Președinția D-lui Const. Gh. Rătescu, președinte

Ministerul Public cu Ana Golie

PREVENȚIE. — SOCOTIREA EI ÎN DURATA PEDEPSEI. — CONDIȚIA UNEI MUNCII EXECUTATĂ ÎN TIMPUL DETENȚIEI. — NATURA MUNCII EXECUTATE. ART. 40 ȘI 41 DIN LEGEA INCHISORILOR DIN 1929.

Pentru că un prevenit să poată beneficia de dispozițiile art. 41 din legea închisorilor de la 1929 trebuie să facă dovada că a fost întrebuințat în timpul prevenției sale la o muncă organizată în ateliere, ast-fel după cum rezultă din întreaga economie a acestei legi, iar nu la alte diferite servicii pentru gospodăria sau administrația penitenciarului.

No. 5934. — Admis recursul făcut de către d-l Prim-Procuror al Trib. Putna împotriva sentinței corecționale a Trib. Putna S. II cu No. 817/1930 prin care s'a admis în parte contestația făcută de Ana Golie deținută în arestul preventiv Focșani și i s'a socotit în durata pedepsei de un an închisoare corecțională ce'i fusese aplicată, timpul de 3 luni și 8 zile în care aceasta ar fi muncit efectiv în epoca arestării preventive.

Curtea deliberând,

Văzând motivul de recurs astfel formulat:

„Violarea art. 41 din noua lege a închisorilor din 30 Iulie 1929 cum și violarea autorității lucrului judecăt.”

Considerând că — astfel cum rezultă din însăși redacțiunea textului — efectele art. 41 din legea penitenciarelor operează cu ocaziunea judecării procesului în fond, când instanțele competente, apreciind, pot face să se socotească în calculul pedepsei pronunțate și detențiunea preventivă, sau

sunt obligate a o face dacă prevenitul dovedește că a muncit în acel timp.

Considerând că aceste dispozițiuni fiind prescri-se numai în interesul celor aflați în asemenea situațiune și neinteresând ordinea publică, ele nu pot fi ridicate din oficiu și nici beneficiul lor pretins pentru prima oară înaintea Inaltei Curți de Casație, dacă chestiunea nu a făcut obiectul discuțiunilor urmate înaintea instanțelor de fond.

Că pentru aceleași considerațiuni cei interesați, dacă au epuizat toate gradele de jurisdicție, fără a ridica asemenea chestiune înaintea lor, nu o mai pot face nici pe calea contestației, care este prin excelență o cale de retractare, ceea ce nu se întâmplă câtuși de puțin în speță; întrucât întregul dispozitiv rămâne neatins, adăogându-se la el, prin arătarea modului cum să se socotească pedeapsa aplicată.

Că dacă totuș s'ar admite contrariul s'ar crea astfel o cale nouă de atac pe cale administrativă, care nu ar putea fi închipuită decât pentru procedura de rectificarea a unor erori materiale, dar nu pentru a se îngădui instanțelor de fond ca în chip deosebit și parțial să se pronunțe asupra unui dispozitiv rămas definitiv, ceea ce ar fi de natură a viola însăși autoritatea lucrului judecat.

Că astfel fiind, urmează a se vedea că în speță chestiunea invocată de Ana Golie, nu putea fi adusă în discuțiune pe calea contestației, ci numai pe calea recursului în casare de care nu a uzat și cu care ocazie ar fi putut într'adevăr deduce și această chestiune pe care o invocase înaintea Tribunalului, așa că numai prin violarea principiilor de drept mai sus enunțate, s'a putut intra în discuțiunea unei asemenea cereri, bazată fiind pe acest unic motiv.

Considerând de asemenea că nici în fond contestațiunea nu putea fi admisă, fiindcă în considerentele sale Tribunalul socotește numai că numita Ana Golie a fost „întrebuințată“ în timpul prevenției „la diferite servicii pentru curățirea și gospodărirea penitenciarului“, iar nu pentru o muncă organizată în ateliere, astfel după cum rezultă din întreaga economie a legii, că era obligată a face pentru a invoca beneficiul dispoziliunilor art. 41 din legea penitenciarelor.

Că dar, pentru toate aceste motive, urmează a se primi ca întemaiat recursul, a se casa sentința de față și — întrucât chestiunea nu necesită verificări în fapt — a se respinge în fond ca inadmisibilă contestațiunea declarată de Ana Golie contra sentinței Trib. Putna Secțiunea II-a cu No. 660/930.

Pentru aceste motive, casează.

Administrația revistei roagă pe d-nii abonați în restanță a'i trimite cât mai neîntârziat costul abonamentului rămas neachitat.

Tabla de materii se trimite abonaților în curent cu plata abonamentului fără altă plată suplimentară.

INALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE S. II-a

Audiența de la 30 Ianuarie 1931

Președinția d-lui C. Chiseliță, consilier

Ministerul Public cu Constantin Sfetea

PREVENȚIE.—CALCULAREA TIMPULUI PETRECUT ÎN PREVENȚIE. — COMPUTAREA PREVENȚIEI ÎN DURATA PEDEPSEI, — DACĂ POATE FI FĂCUTĂ ȘI ÎN URMA UNEI CERERI POSTERIOARE A CONDAMNATULUI. — ART. 41 LEGEA PENITENCIARELOR DIN 1929.

Potrivit art. 41 al. II din legea penitenciarelor calculul detențiunii preventive în pedeapsă, pentru preveniții cari au consimțit să lucreze, nu poate fi făcut de cât numai în cursul procesului, de instanțele investite cu judecarea fondului, iar nu și în urma unei cereri posterioare a condamnatului adresate aceleiași instanțe, de oare-ce și în acest caz ca și în cazul computării facultative de care se ocupă legiuitorul în aliniatul I al textului de mai sus, există aceiași rațiuni și aceiași logică, de a lăsa numai instanțelor cari se găsesc în curs cu judecata fondului procesului, căderea de a decide și asupra computării obligatorii în durata pedepsei.

No. 860. — Admis recursul introdus de Parchetul General al Curții de Apel din București împotriva deciziunii cu No. 13 din 19 Ianuarie 1931 a acelei Curți S. III-a în proces cu Constantin Sfetea.

Curtea deliberând,

Având în vedere că se constată din cuprinsul dosarului de fond că, prin sentința cu No. 152/930 a Tribunalului Ilfov S. II com. recurentul Constantin Sfetea a fost condamnat la 4 luni închisoare corecțională pentru faptul de mituire prevăzut și penat de art. 144 c. penal;

Că numitul atacând cu apel această sentință apelul i-a fost respins, prin deciziunea cu No. 400/930 a Curții de Apel din București S. III-a, confirmându-se astfel condamnățiunea pronunțată de prima instanță.

Că respingându-i-se și recursul prin deciziunea cu No. 67 din 4 Decembrie 1930 a acestei Inalte Curți dată în Secțiuni Unite, condamnatul Constantin Sfetea, printr'o petițiune adresată Curții de Apel, a cerut ca, potrivit art. 41 din legea organizării penitenciarelor și a institutelor de prevențiune din 30 Iulie 1929, în pedeapsa ce i s'a aplicat să se calculeze și timpul cât a stat în prevenție cu începere de la 30 August 1930, și a lucrat în închisoare; că această cerere a fost admisă, în parte, prin deciziunea supusă recursului de față, dispunându-se că pedeapsa de 4 luni închisoare să se socotească ca începând din ziua de 6 Octombrie 1930, când recurentul a declarat înscris direcțiunii penitenciarului Văcărești, că primește să lucreze.

În ce privește recursul Ministerului Public.

Văzând motivele de casare astfel formulate :

«Exces de putere și violarea principiului autorității lucrului judecat și a art. 30 al. IV al legii «Curții de Casație și a art. 10 proc. pen.

Având în vedere că prin motivele de casare formulate de către Procurorul General al Curții de Apel din București, ceiace se deduce înaintea acestei Inalte Curți, este chestiunea de a se ști dacă, potrivit art. 41 din legea penitenciarelor, calculul detențiunii preventive în pedeapsă pentru preveniții cari au consimțit să lucreze se face numai în cursul procesului de către instanțele investite cu judecarea fondului sau și în urma unei cereri posterioare a condamnatului adresate aceleiași instanțe, după ce pronunțarea condamnării a devenit definitivă și executorie.

Considerând că legiuitorul prin art. 41 din legea penitenciarelor menționate mai sus; pedeapsă, în scop de a repara în caz de condamnare răul cauzat individului prin arestarea sa preventivă, iar pe de altă parte, pentru a încuraja la muncă și a readapta pe cel condamnat la o viață socială cinstită a edictat prin dispozițiunile primului aliniat al menționatului articol o computare facultativă a preveniții în durata pedepsei, lăsată la aprecierea judecătorului, iar prin aliniatul al II-lea a prevăzut o computare care va fi obligatorie pentru judecători în cazul când deținuții vor consimți să muncească.

Considerând că în prima ipoteză este neîndoielnic că instanțele judecătorești la care sa referă aliniatul I al art. 41 când vorbește de computarea facultativă nu pot fi decât instanțele care se găsesc în curs cu judecarea fondului procesului, căci numai ele, în mod logic și rațional, au căderea și sunt în măsură a statua asupra faptelor, în complexul lor, și a decide dacă, față cu toate împrejurările cauzei, inculpatul merită a i se ține în seamă, în pedeapsă durata arestului preventiv.

Că acestea fiind principiile conducătoare la instanța competentă chemată a face computarea facultativă a preveniții, rezultă că nu există altă rațiune și altă logică de a decide altfel în ipoteza computării obligatorii, căci pe deoparte, din legătura intimă, care există între termenii alin II-lea din citatul articol și aceia ai aliniatului prim se evidențiază că alin. al II-lea se referă la aceleiași instanțe prevăzute în aliniatul I, iar pe de altă parte, aliniatul al doilea nu conține vre-o normă deosebită în privința instanțelor care sunt chemate să statueze asupra computării obligatorii în durata pedepsei.

Considerând că interpretarea de mai sus se impune și mai mult prin scopul pe care l-a avut în vedere legiuitorul în ipoteza computării obligatorii, că judecătorii fondului obținând consimțământul inculpatului de a munci, această condițiune îi va servi ca încurajare, că, conformându-se în timpul execuției pedepsei consimțământului

dat de a munci, va obține favoarea de a i se scădea timpul detențiunii preventive din pedeapsa aplicată de judecători.

Că dacă legiuitorul ar fi avut intențiunea ca o asemenea computare obligatorie să se poată face și după pronunțarea definitivă a condamnării, trebuia să deroage în mod expres dela principiile și regulile stabilite mai sus, ceiace nefăcând, înseamnă că nu a admis acest sistem.

Că față de toate aceste considerațiuni, urmează a vedea că numai prin exces de putere și violare de lege a putut Curtea de Apel să admită cererea de computare a condamnatului Constantin Sfetea, cerere introdusă posterior pronunțării instanțelor de judecată, asupra fondului și după ce condamnarea devenise definitivă, și procedând astfel a dat o deciziune casabilă.

Că, deci, urmează a se admite recursul, a se casa fără trimitere deciziunea atacată și în fond, a se respinge ca inadmisibilă această cerere.

În ce privește recursul condamnatului Constantin Sfetea :

Considerând că întru cât este stabilit că cererea numitului de a i se socoti în durata pedepsei timpul detențiunii preventive este inadmisibilă și că numai prin nesocotirea legii a putut fi discutată în fond și admisă de Curtea de Apel, urmează că cercetarea motivelor de casare, privitoare la modul cum în speță, a fost făcută computarea devine fără interes pentru recurent, astfel că acest motiv se înlătură din discuțiune respingându-se recursul.

Pentru aceste motive admite recensul făcut de Parchetul General.

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. V-a

Audiența de la 22 Octombrie 1930

I. Popescu cu Banca Franco-Română

CONCORDAT PREVENTIV. — RESPINGERE. — DECLARARE ÎN STARE DE FALIMENT. — CREDITORI. — PĂRȚI LITIGANTE. — INTERVENȚIE CA PARTE ALĂTURATĂ ÎN APEL. — INADMISIBILITATE. — ART. 10, 17, 27 ȘI 38 DIN LEGEA CONCORDATULUI PREVENTIV. — ART. 248 PR. CIV.

Din combinațiunea dispozițiilor art. 10 și 17 din legea concordatului preventiv, reese că în urma modificării art. 40 din această lege, toți creditorii fiind părți în litigiu cari au drepturi personale de opoziție în condițiunile art. 27 și de apel în condițiunile art. 38 al legii, intervenția ca parte alăturată a creditorilor în apel, pe baza art. 248 pr. civilă este inadmisibilă.

Jurnalul No. 1521. — Respinsă ca inadmisibilă intervenția în apel făcută de creditorul I. Popescu în proces cu Banca Franco-Română.

Curtea,

Asupra cererii de intervenție ca parte alăturată, în apel, făcută de creditorul Ion Popescu, prin petițiunea depusă în ședința dela 16 Octombrie 1930.

Având în vedere susținerile părților și actele dela dosar;

Având în vedere că sub imperiul primei legi a concordatului preventiv, atâta timp cât hotărârea de declarare a primirei instanțe eră executorie; în instanța de apel figura și sindicul ca reprezentant al masei credale, iar creditorii intimați — prin executarea deciziei de declarare — deveneau necesar creditorii în faliment.

Că dar intervenția unui creditor potrivit art. 248 pr. civilă, alături de masa creditorilor eră admisibilă, după cum se pronunță în majoritate doctrina și jurisprudența (Falim. Ef. Antonescu sub No. 117 c. com. nota 29, 30, 45 prin analogie M. A. Dumitrescu vol. III No. 77, 68, și Cas. III din 22 Martie 1910).

Că însă prin efectul ultimei legi a concordatului preventiv, (art. 40 modificat 1930), execuția provizorie a sentinței de faliment fiind suspendată, e suspendată și starea de faliment și rolul judecătorului sindic ca reprezentant al masei eredale.

Că în această situație creditorii intimați în apelul de față, nu pot rămâne de cât cu calitatea de oponenti, la prima instanță în omologarea cererii de concordat, chemați conform art. 37 legea concordatului preventiv.

Că prin dispoziția noei legi, degajându-se procedura concordatului preventiv, de complicațiile procedurii falimentare, implicit survenite în apelul comerciantului declarat, atunci când hotărârea primei instanțe era executorie, admisibilitatea intervenției de față, urmează a fi analizată numai cu privire la caracterul concordatului preventiv.

Că din combinația dispozițiilor art. 10, 17, legea concordatului preventiv, reiese clar că în această materie toți creditorii sunt părți în litigiu care au drepturi personale de opoziție în condițiile art. 27 și apel în condițiunile art. 38 legea concordatului preventiv, (a se vedea jurnalul No. 722 din 30 Iunie 1930).

Că, a admite intervenția alăturată a creditorilor în apel, conform art. 248 pr. civilă, ar fi ca pe cele lăaturalnică să contravenim acestor dispoziții și să întârziem o procedură care prin esența ei este precis mărginită tocmai în vederea urgenței.

Că, intervenția creditorilor eră admisibilă numai atâta timp cât art. 708 c. com. — execuția provizorie — eră aplicabil.

Că, deci intervenția de față, făcută de creditorul I. Popescu potrivit art. 248 pr. civilă, este inadmisibilă.

NOTA.

Se vorbește de modificarea legii concord. preventiv chestia deci e de actualitate :

Credem corectă soluția Curței de Apel secția 5-a : Doctrina și jurisprudența — e știut — admit intervenția creditorilor în faliment.

Să examinăm în această privință, legea concordatului

preventiv din 1929 și să vedem dacă procedura falimentului, din c. com. era aplicabilă sub imperiul ei. Art. 6 din legea conc. prev. precizează : atunci când tribunalul respinge cererea de concordat, se va pronunța asupra declarării falimentului „în care caz se aplică dispozițiunile de la faliment“.

Pe de altă parte art. 40 legea conc. prev. spune : tribunalul respingând omologarea se pronunță și asupra cererilor de declarare pendinte în cursul procedurii concordatului.

Oare în acest caz creditorii — care au cerut declararea — au pierdut dreptul lor, de opoziție și apel pentru simplu motiv că cererile lor, s'au judecat în instanța de concordat? Desigur nu.

Iată un caz : creditorul care a cerut declararea, survenind cererea de concordat, face și opoziție la omologare. Ambele cereri îi sunt admise (art. 33, 36, 40 leg. conc. prev.). E întrebarea : în apelul falitului contra declarării, creditorul a pierdut calitatea de reclamant în cererea de declarare ?

Fără îndoială nu, căci nici un text nu-l decade și ambele calități, de oponent la concordat și reclamant în faliment nu se exclud.

Falitul în speță, face un singur apel în cererea de omologare, iar soluția favorabilă, înlătură declararea. Poate fi împedat creditorul reclamant în faliment. să se apere în apel, sau alții să intervină ?

Dacă omologarea e respinsă fără opoziție din partea creditorilor și se declară falimentul din oficiu, cu execuția provizorie de sub imperiul legii 1929, nu ne găsim oare în perfecta situație a art. 705 c. com. ?

Instanța de apel, potrivit primei legi a concordatului preventiv din 1929 era constituită complet ca instanță de faliment : falitul apelant, judele sindic, și eventual creditorii.

Prezența creditorilor care s'au opus la concordat, poate oare schimba situația celorlalte părți ?

Se impune dar concluzid că pot interveni creditorii ca părți alăturate.

Încă o dovadă că eram în plină procedură falimentară sub legea din 1929, e chiar faptul că hotărârea primei instanțe era executorie. După ce lege oare, dacă nu după art. 708 c. com. din materia falimentului, cu toate consecințele aferente.

Concluzia : În legea concordatului preventiv din 1929, nu era nici o indicație că procedura falimentară nu se aplică în caz de declarare prevăzut de art. 36 ba din potrivă. Intervenția creditorilor așa dar este admisibilă.

Distinsul Judecător al Tribunalului Ilfov, domnul Stelian Ionescu, crede că și sub legea din 1929, intervenția creditorilor era inadmisibilă (Legea nouă concordat preventiv, pag. 301), pentru motivul că procedura dela faliment nu avea aplicare, atunci când falimentul era declarat cu prilejul cererii de concordat preventiv, întrucât concordatul preventiv are o procedură ou totul specială. Părerea ar fi întemeiată ; atât timp cât vedem situația prin prizma economiei și principiilor legii concordatului preventiv. Credem însă că starea de faliment declarat de prima instanță prin hotărârea executorie, după legea din 1929, crea o situație mult mai gravă, care nu putea fi neglijată și lipsită de garanțiile procedurii falimentare. Nu trebuie să uităm că respingerea sau admiterea cererii de concordat preventiv menține pe comerciant, pe când falimentul îl desființează.

De altfel legea concordatului preventiv prin art. 61 abrogă numai legile contrare și când legiuitorul a voit expres să abroge o dispozițiune a spus-o categoric, dovadă art. 59.

Așa fiind credem că legea veche a concordatului preventiv, (1929) nu exclude după falimentul declarat de prima instanță admisibilitatea intervențiilor în apel, unde masa eredală era reprezentată de sindic și de alți creditori eventual.

Modificarea art. 40 din legea concordatului preventiv 1930, prin care se suspendă executarea deciziei de declarare — *derogând expres dela art. 708 c. com.* — a degajat desigur procedura excepțională a concordatului preventiv de unele complicații ale procedurii falimentare, care puneau atâtea chestiuni și prilejuiau întâzieri nepotrivite cu caracterul urgent al soluționării cererilor de concordat preventiv.

Zic unele, de oarece fiind vorba de o lege nouă, prevăd că se vor mai ivi multe în practica judecătorească.

N. Ciurea

TRIBUNALUL ILFOV S. II COM.

Audiența din 20 Martie 1931

Președinte d-l Hariton Udrea, judecător

Soc. anon. „Foraj Lemoin“ cu Henry Stein

VÂNZARE. — CLAUZA „VĂZUT ȘI PLĂCUT“. — SEMNIFICAȚIA EI. — APLICAȚIE. — ART. 1354 COD. CIV.

În vânzările cu clauza „văzut și plăcut“, cumpărătorul este presupus că a renunțat la acțiunea în rezoluția vânzării pentru existența viciilor ascunse, însă și în aceste vânzări se aplică ar. 1354 cod. civ., astfel că atunci când vânzătorul cunoaște viciile lucrului, existând o rea credință din partea lui, clauza „văzut și plăcut“ nu-l mai apără, și cumpărătorul are acțiune în rezoluția vânzării pentru existența viciilor ascunse ale lucrului.

No. 1574. — Admisă în parte acțiunea intentată de Soc. Anonimă „Foraj Lemoin“ în proces cu Henry Stein.

Tribunalul,

Asupra acțiunii introdusă de reclamanta, Soc. anon. «Foraj Lemoin» din Ploesri, prin reprezentanții ei legali, contra pârâtului Henry Stein, din București, Calea Griviței No. 101—102, — singur reținut în litigiu—pentru a fi obligat la restituirea sumei de 85.000 lei; la plata sumei de 25 000 lei daune; cum și procente legale și cheltueli de judecată;

Având în vedere actele din dosar și susținerile părților;

Având în vedere că în fapt se constată, că acțiunea de față s'a introdus înaintea Trib. Prahova, unde reclamanta și-a făcut și dovada acțiunii; că acțiunea fiind admisă de Tribunal, pârâtul a făcut apel, ridicând în fața Curții de Apel București s. III incidentul de incompetență al Trib. Prahova de a judeca acțiunea și Curtea de Apel unind incidentul cu fondul, a admis ambelor părți dovada cu martori; că prin deciziunea No.... a admis incidentul de incompetență ridicat, trimitând afacerea pentru a fi judecată de Trib. Ilfov; că înaintea instanței de față, părțile au convenit ca probele făcute în fața Trib. Prahova, cum și înaintea Curții de Apel București, să aibă deplină valoare pentru ele; că pe baza acestor probe, reclamanta arată că a stabilit, că a cumpărat dela pârât un ciocan de transmisiune, pe prețul de 85.000 lei, care avea o crăpătură la nicovala de bază, mascată printr'o placă de metal, și din cauza acestei crăpături, ciocanul nu se poate întrebuița; că reclamanta a susținut că pârâtul a fost de rea credință, când a făcut această vânzare;

Că pârâtul a cerut respingerea acțiunii, fiindcă în convenția de vânzare se arată, că ciocanul de transmisiune cumpărat de reclamantă este uzat și

a fost «văzut și plăcut» de cumpărător; că față de o asemenea clauză, reclamanta nu mai poate să aibă acțiune pentru viciile lucrului; că apoi din depozițiile martorilor audiați se stabilește, că ciocanul poate să fie întrebuițat;

Având în vedere că acestea fiind susținerile părților urmează să stabilim care este caracterul vânzării cu clauza «văzut și plăcut» și apoi, dacă a existat rea credință din partea pârâtului, când a vândut ciocanul de transmisiune.

Considerând că în vânzările cu clauza «văzut și plăcut», clauza aceasta are de scop să înlăture acțiunea în rezolvarea vânzării din cauza existenței viciilor la lucrul vândut; că în aceste vânzări prețul este mai redus decât în vânzările obișnuite; că cumpărătorul în aceste vânzări este presupus că a renunțat la acțiunea în rezoluție pentru viciile ascunse ale lucrului, renunțare pe care acesta o poate face în conformitate cu art. 1354 cod. civ.;

Considerând că după art. 1354 cod. civ., părțile pot conveni, ca vânzătorul să nu răspundă de viciile ascunse ale lucrului, când vânzătorul nu cunoștea aceste vicii; că atunci însă când vânzătorul cunoștea aceste vicii, clauza de nerresponsabilitate nu mai apără pe vânzător, când acesta n'a informat pe cumpărător de existența acestor vicii; că în cazul acesta există o rea credință din partea vânzătorului și contra propriei rele credințe, acesta nu mai poate să fie apărat; că soluția aceasta se aplică și în cazul vânzării cu clauza «văzut și plăcut», acțiunea în rezoluție și în aceste vânzări fiind înlăturată numai când vânzătorul nu cunoștea viciile lucrului;

Având în vedere că în speța de față, din raportul de expertiză făcut în fața Trib. Prahova, se constată că baza ciocanului avea o crăpătură, acoperită cu o placă săpată în această bază și șlefuită în așa fel, că nu se deosebia de restul suprafeții; că numai dacă i s'ar fi atras cuiva atenția și s'ar fi procedat la un examen serios, ștergându-se și răsându-se cu un corp ascuțit, s'ar fi descoperit adaosul; că mai departe în raport se arată, că din cauza crăpăturii, baza care trebuia să suporte loviturile părții mobile a ciocanului, cu o greutate mai mare de 100 kgr., este improprie destinației pentru care este făcută și orice reparație este imposibilă de făcut, iar valoarea ciocanului este aceea a unui fier vechi;

Având în vedere că față de concluziile din actul de expertiză, se înlătură depozițiile martorilor Abramovici și Const. Popescu, făcute în fața Curții de Apel București, din care se constată că placa dela baza ciocanului era vizibilă, cum și că ciocanul se putea întrebuița; că înlăturându-se aceste depoziții, se stabilește că lucrul vândut avea un viciu ascuns, care îi făcea impropriu destinațiunii sale; că vânzătorul știa de acest viciu; că el este responsabil de viciile lucrului vândut, chiar dacă este vorba de o vânzare cu clauza «văzut și plăcut» și fiind astfel acțiunea reclamantei este fondată asupra acestui capăt de cerere, ea urmând a fi admisă în consecință;

Având în vedere că reclamanta a mai cerut ca pârâtul să fie obligat și la plata sumei de 25.000 lei daune cauzate; că însă reclamanta n'a articulat nici un fapt, din care să rezulte aceste daune; că în cazul acesta acest capăt de cerere se găsește nedovedit;

Pentru aceste motive redactate de d-l judecător Hariton Udrea, admite în parte acțiunea.

Semnați: Hariton Udrea, N. Nedelcu.